

Handläggare
Cecilia Sjöo
Telefon: 08-50806170

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Svar på remiss av Motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm

KS 2023/377

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på motionen om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm.

Sammanfattning

Dennis Wedin (M) har i en motion föreslagit att kommunfullmäktige ska besluta att Stockholms lokala ordningsföreskrifter ändras med syfte att införa tillståndsplikt för tillfällig försäljning i hela staden efter klockan 21:00.

Förvaltningen ser inte att tillståndsplikt för tillfällig försäljning i Bromma efter klockan 21:00 är motiverat utifrån Brommas lokala lägesbild samt utifrån att tillståndsplikten skulle omfatta all liknande försäljning. Reglering av lustgasförsäljning är en del av en statliga utredning. Förvaltningen föreslår att eventuell nationell reglering av icke-medicinsk användning av lustgas inväntas.

Ärendet

Dennis Wedin (M) har i en motion föreslagit att kommunfullmäktige ska besluta att Stockholms lokala ordningsföreskrifter ändras med syfte att införa tillståndsplikt för tillfällig försäljning i hela staden efter klockan 21:00.

Motionären skriver att framtiden för den privata användningen av lustgas ska redovisas i en statlig utredning senast 31 oktober 2023. Motionären skriver vidare att det i Stockholm har fattats beslut om utökning av tillståndspliktiga områden för tillfällig försäljning på delar av Södermalm. Motionären uppger att Moderaterna i grunden anser att det är positivt och att det ger Polisen bättre möjligheter att hantera ordningsstörningar i den offentliga miljön samt att bekämpa den organiserade brottsligheten. Motionären skriver att det finns en risk att lustgassäljarna placerar sig precis utanför det

tillståndspliktiga området och kan fortsätta med sin verksamhet. Motionären uppger också att brottsligheten kopplat till lustgasförsäljningen inte ska kunna förflytta sig till nya platser utan måste upphöra helt samt att Moderaterna anser att hela kommunen bör omfattas av tillståndsplikt för tillfällig försäljning efter klockan 21:00.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelning Socialtjänst och fritid i samråd med avdelning Ekonomi, lokal och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Regeringen har breddat och förlängt utredningstiden för den statliga utredningen (*Utredningen om lustgas och vissa frågor inom alkohol- och tobaksområdet*) där bland annat möjligheterna att reglera försäljningen av lustgas ses över. Uppdraget ska istället redovisas senast den 31 mars 2024. En särskild utredare ska bland annat föreslå en reglering av icke-medicinsk användning av lustgas, t.ex. bestämmelser om åldersgränser, försäljning, tillsyn, marknadsföring och införsel. Utredaren ska även analysera förutsättningarna att utforma en reglering som även kan omfatta andra flyktiga ämnen och varor som innehåller ett flyktigt ämne, som vid inandning medför eller kan medföra berusning, inklusive sådana ämnen som ännu inte har utvecklats, och om det bedöms finnas förutsättningar för detta, lämna nödvändiga författningsförslag. Utredaren ska i denna del av uppdraget överväga om det finns befintlig reglering som kan utvidgas för detta syfte. (Regeringen, Komittédirektiv, En trygg uppväxt utan alkohol, tobak och nikotinprodukter, Dir. 2022:111 och Regeringen, Tilläggsdirektiv till Utredningen om lustgas och vissa frågor inom alkohol- och tobaksområdet, Dir. 2023:71)

Folkhälsomyndigheten, Läkemedelsverket (Giftinformationscentralen) och länsstyrelserna arbetar under tiden som den statliga utredningen pågår med att sprida information om riskerna med att använda lustgas i berusningssyfte. ([Information om riskerna med att använda lustgas för berusning — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#))

Enligt Folkhälsomyndigheten har det på senare år blivit vanligare att använda lustgas som berusningsmedel både i Sverige och i andra europeiska länder. Ökningen verkar framförallt ske bland ungdomar och unga vuxna. I Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN:s) årliga nationella skolundersökning 2022 uppgav 6 procent av eleverna i årskurs 9 att de provat lustgas någon gång, medan motsvarande andel bland eleverna i gymnasiet år 2 var 17 procent. CAN:s skolundersökning visar också att användningen är:

- vanligare bland elever i storstadsområden
- lika vanlig bland killar som bland tjejer

- tydligt sammanhängande med bruk av alkohol, narkotika och tobak.

(<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/andts/fragor-och-svar/fragor-och-svar-om-lustgas/>)

Bromma stadsdelsförvaltning är medvetna om det finns flertalet risker och problem kopplat till användning av lustgas och lustgasförsäljning.

Förvaltningen arbetar i dagsläget på flera sätt, med fokus på barn och ungdomar, för att öka medvetenheten om risker och problem kopplat till och för tidig upptäckt av lustgasanvändning. Några exempel är att informationsblad om lustgas (se bilaga 2) har tillhandahållits, via stadsdelsområdets kommunala och fristående skolor, till vårdnadshavare för elever i årskurs 7-9 samt år 1 och 2 i gymnasiet. Informationsbladet skickades med som en bilaga till det stadsövergripande föräldrakommunikationsutskicket med information om narkotika.

Ett annat exempel är att fältassistenter informerar ungdomar om risker med lustgasanvändning. Information lämnas som del av ANT-föreläsning för elever i årskurs 9 och i möten med ungdomar genom det uppsökande arbetet.

Förvaltningen arbetar även med konsekvenser av lustgasanvändning. Ett exempel är att förekomsten av nedskräpning i naturen inom stadsdelsområdet kopplat till lustgasanvändning (behållare) har ökat över tid och att återvinningen av behållarna är kostsam.

I och med att Stockholms stad inte är ett homogent område skiljer sig också troligen problembilderna gällande lustgasförsäljning åt mellan stadsdelsområdena. Den form av försäljning av lustgas som sker i centrala delar av Stockholm sker, enligt polis och fältassistenter, endast i väldigt låg utsträckning i Bromma. I Bromma sker försäljning/köp av lustgas sannolikt främst i andra former, till exempel via internet.

Förvaltningen ser inte att tillståndsplikt för tillfällig försäljning i Bromma efter klockan 21:00 är motiverat utifrån Brommas lokala lägesbild samt utifrån att tillståndsplikten skulle omfatta all liknande försäljning. Reglering av lustgasförsäljning är en del av den statliga utredningen. Förvaltningen föreslår att eventuell nationell reglering av icke-medicinsk användning av lustgas inväntas.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Bromma stadsdelsförvaltning

Magnus Borgsten
Avdelningschef
Bromma stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm.
2. Värt att veta. Information om lustgas & boffning från socialförvaltningen och stadens preventionssamordnare

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2023-06-29
Magnus Borgsten, Avdelningschef	2023-06-29